

d'Awunner mat hirer Sprooch an Traditioun gi mir eng Aart Disneyland oder griicheschen Tempel ouni Griichen.

Dofir begrësse mir dës Initiativ.

(Interruptions)

Si ass zéng Joer ze spéit. Mee besser elo wéi ni. Mir brauchen nees eng Stad, mee och e Land, wou déi Lëtzebuerger schaffend Mëttelschicht lieue kann oder nees zréck am Land wunne kann.

An nach e wichtege Punkt: All dës gutt Moosname fir méi bezuelbare Wunnraum bréngen näischt, wann déi Massenimmigratioun iwwert déi lescht 20 Joer weidergeet. Mir als ADR si fir qualitative Wuesstum.

Firwat wëllt Der nach méi Awunner an domat nach méi héich Wunnungspräisser? Dir kënnt net de Problem vum Wuesstum mat nach méi Wuesstum léisen. Dobäi ass awer grad de Wuesstum de Problem. Et kann een net de Problem mam Problem léisen, wat d'Regierungen an d'Gemengen déi lescht 30 Joer probéiert hunn – mam Resultat, datt de Problem net méi kleng ginn ass, mee en nach ëmmer méi grouss gëtt.

Mir verstinn net, firwat datt dës Schinn weider gefuer soll ginn an net gesot gëtt: „De Buttek ass zou, a mir mussen elo mol déi nei Awunner integréieren a méi bezuelbare Wunnraum schafen!“

Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

(Interruptions)

M. Claude Wiseler, Président | Ech soen dem Här Weidig Merci. An deen nächsten ageschriwwene Riedner ass den Här François Bausch.

M. François Bausch (déi gréng) | Merci, Här President. Ech wëll weeder op eng Wuesstumsdebat agoen nach op d'Logementsdebat. Do kréie mer nach genuch Geleeënheet, mam zoustännegen Minister, mat der Regierung driwwer ze diskutéieren an ze streiden. An ech wëll mech duerfir reduzéieren op deen ee Projet hei. Ech mengen, et ass alles gesot ginn.

Ech wëll dem Rapporteur Merci soe fir de Rapport. An ech wëll och soen: Ech si frou, datt ... Virdrun hat ech méi den Accent geluecht op dat, wou ech mengen, dass ëmmer de Gros vun de Problemer sinn, wann et ëm Logementsprojete geet. Dat ass d'Angscht virun der Mobilitéit a virun der Verkéiersbeweegungen. D'Madam Polfer huet et hei richteg ënnerstrach: Hei ass et de Remembrement, also den Accès zum Terrain, deen de Problem ass. An dat sinn och zwee vun den, menger Meenung no, Grondproblemer zu Lëtzebuerg, wann et drëms geet, de Logementsproblem ze léisen, wou mer och ëmmer erëm Diskussioune kréien.

Fir de Rescht soen ech hei och mengem Kolleeg Henri Kox Merci fir säin Engagement an dem Claude Meisch, well en de Projet esou séier an d'Chamber bruecht huet.

M. Claude Wiseler, Président | Ech soen dem Här Bausch villmools Merci. Vu datt den Här Goergen schonn den Accord ginn hat, ass elo deen nächsten ageschriwwene Riedner den honorablen Här David Wagner. Här Wagner.

M. David Wagner (déi Lénk) | Jo, merci, Här President. Mir ginn dësem Projet de loi och eisen Accord. Et ass och gutt, datt dee Projet och endlech an der Haaptstad weiderhin nach realiséiert gëtt. Bis repetita: Et wier natierlech besser gewiescht, wann ee méi Locatioun hätt wéi Vente – well do hu mer erëm eng Kéier dee selwechte Problem wéi beim viregte Projet, mee trotzdem ass e begrëssenswäert.

Mir bräichte méi Locatioun, well mir brauchen och a grad an der Haaptstad ... Grad an der Stad, déi am deiersten ass am Land musse mer och kënnen deene Leit, déi manner Revenuen hunn, d'Méiglechkeet ginn ze wunnen, wéi dat och iwwer Joerzénge de Fall war a wéi meng Elteren a meng Grousselteren haaptsächlech sech dat konnte leeschten an dëser Stad. Dat war guer kee Problem. Och wann een en Aarbechter war an net vill Revenuen hat.

Hautzudaags ass dat e bësse méi schwéier. Dat huet näischt mam Wuesstum ze dinn, an anere Wieder mat den Auslänner, well ... Ech iwwersetzen d'ADR-Sprooch e bëssen.

(Hilarité)

Et huet näischt domadder ze dinn.

Et huet domadder ze dinn, datt d'Promoteuren an deene leschte Joerzénge konnte maachen, wat se wollten – eng Saach, déi d'ADR och ëmmer weiderhin ënnerstëtzt –, an datt d'Propriétéit sech konzentréiert an e puer Hänn. An dat ass de Problem, dee mer hei hunn.

Dofir brauche mer méi effentlech Wunnengen. Mir brauchen och méi strikt Reegelen, wat d'Loyerer ugeet an esou weider. An da wäerte mer dat scho packen an der Stad. An der Stad si mer gewinnt, relativ kosmopolit ze liewen. Dat mécht eis e bëssen aus. Dat soen ech als Stackstater. Mir si relativ stolz drop.

Ech soen Iech Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Wagner.

Dann ass et elo un der Regierung. Den Här Logementsminister huet d'Wuert.

Prise de position du Gouvernement

M. Claude Meisch, Ministre du Logement et de l'Aménagement du territoire | Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, hei och merci der Rapportrice, der Députée-maire, fir déi interessant Explikatiounen an den Historique vun deem ganzen Dossier. Den Historique, nach eng Kéier, deen hei och erëm gewisen huet, wéi vill Etappen noutwendeg waren, an och heiansdo wéi vill Kollege vun eis heibannen op ënnerschiddleche Plazen dann derzou bäigedroen hunn, datt déi doten Dossier weidergaange sinn. An och hei ass et d'Remark, datt et natierlech nach eng Zäitchen dauert, bis gebaut ass. Awer merci fir déi breet Zoustëmmung.

Ech stellen och fest de Mëtteg an där kuerzer Debat, déi mer hei iwwert de Logement haten – mir wäerte sécherlech d'Geleeëngeet kréien, eis nach méi ausgiebig mat deem Sujet ze befaassen –, datt et awer eng Rei vu Mesüre gëtt, déi méi e breede Konsens och maachen: hei de Remembrement ministériel. Also alles dat, wat mer zesumme kënnen maachen, fir datt Projete wéi deen dote méi schnell zum Zil kommen, datt se gutt ginn, mee datt mer se awer och an d'Realisierung erakréien, datt mer d'Rechter vu jidderengem hei – och vun ënnerschiddleche Propriétaires – kënnen garantéieren. Dat ass jo och d'Iddi vum Remembrement ministériel. Mee awer och vun deenen, déi eppes wëlle maachen, déi eppes wëlle weiderdreien, déi hir Terraine wëllen enger Bebauung zouféieren, datt och déi hir Rechter kënnen exekutieren.

An da gläichzäitig och nach d'Recht vun där ëmmer méi prominenter Hieselmaus, ...

(Hilarité)

... déi de Mëtteg och nach eng Kéier zitiiert ginn ass. Datt dat natierlech och en Aspekt ass vun deene dote Prozesser a Prozeduren, dat ass eis alleguerter bewusst.

Dofir merci fir déi schnell Zoustëmmung, och déi schnell Aarbecht hei an der Chamber. Soudatt dat heiten ee vun deene leschte Projete war, deen duerch de Regierungsrot vun der leschter Regierung gaangen ass, an ee vun deenen éischte Projeten ass, dee vun där neier Chamber kann ugeholl ginn. Dat weist nach eng Kéier de gemeinsamen Interêt um Sujet Logement.

Une voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Ech soen der Regierung Merci. Domat ass d'Diskussiou iwwert dëse Projet elo ofgeschloss.

Mir kommen dann elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8328. Den Text steet am Document parlementaire 8328².

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8328 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt elo un. Mir kommen elo zum Vote par procuration. Domat ass de Vott ofgeschloss.

D'Resultat ass dat follgend: Jo-Stëmme: 59, Nee-Stëmme: keng, an Abstentiuon: keng. Domat ass de Projet de loi eestëmmege ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par M. Laurent Mosar), MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par M. Max Hengel), Christophe Hansen, Max Hengel, Mme Françoise Kemp, M. Marc Lies, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Marc Spautz, Charel Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter (par Mme Diane Adehm) et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino (par M. Gusty Graas), MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Corinne Cahen, MM. Luc Emering, Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt, Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer et M. Gérard Schockmel ;

M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closer, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Paulette Lenert ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig ;

MM. François Bausch, Meris Sehovic, Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement, Marc Goergen et Ben Polidori ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

8. 8327 – Projet de loi modifiant la loi du 25 novembre 2020 autorisant l'État à participer au financement du projet de logements subventionnés dénommé Elmen (suite)

Ech kommen zréck op dee Projet de loi vu virdrun, den 8327. Deen hu mer esou schnell ofgestëmmt, ...

(Interruption)

... datt d'Madam Beissel, nodeem datt se hire Conflit d'intérêts hei en bonne et due forme a korrekt ugemellt hat, keng Zäit hat fir erauszegoen, wat awer no eiselem Reglement misst als Abstentiuon agedroe ginn. Dofir géif ech einfach proposéieren, datt mer dee Vott hei widderhuelen. Da si mer korrekt an der ganzer Prozedur.

(Interruption par Mme Lydie Polfer)

Madamm Polfer.

Mme Lydie Polfer (DP), rapportrice | Jo, Här Präsident, ech hätt gären hei en Avis juridique, well ech mengen net, datt dat do richtig ass. Ech soen Iech och firwat.

M. Claude Wiseler, Président | Ok.

Mme Lydie Polfer (DP), rapportrice | Well hei ass jo kee Conflit personnel. Hei ass jo kee perséinleche Konflikt. Soss ka keen heibannen, dee Staatsbeamten ass, nach eng Kéier matstëmme, wann de Punkt wäert gehéicht gëtt!

(Brouhaha)

Da ka keen, deen am Conseil d'administration ...

(Interruptions)

Nee. Ech ginn Iech e puer Beispiller.

Luxtram ass eng SA, déi zu zwee Drëttel Staat, een Drëttel d'Stad Lëtzebuerg ass, wou e puer eminent Membere vun dëser Chamber dräsetzen, wou keen e perséinlechen Interêt drun huet. An am Conflit d'Intérêts gëtt jo – an deene Jurisprudenzen, déi ech kennen an un déi ech mech erënneren – ganz kloer den Énnerscheid gemaach, wann een e Conflit d'Intérêts personnel hätt.

Ech huelen elo dat heite Beispill: Wann d'Madamm Beissel géif à titre personnel an dem Conseil d'administration vun der SNHBM sëtzen, da wier dat natierlech wouer. Mee si sëtzt net do an hirem perséinlechen Numm! Et ass net d'Madamm Simone Beissel, déi do sëtzt. Et ass de Verrieder vun der Stad Lëtzebuerg, deen do sëtzt! Sou wéi a villen anere Gremien!

Dofir – mäi Gott! –, maacht et elo sou! Mee ech fannen dat do ..., well dat do geet vill, vill, vill méi wäit! Dat sinn der immens vill: Syvicol, CGEDIS ... Dat si lo mol déi éischt, déi mer an de Kapp kommen – awer nach vill aner.

Also, wann een den éffentlechen Interêt vertritt an net e perséinlechen, da kann dat do net stëmme! Mee kommt, mir ginn eis en Avis juridique! Kommt, mir ginn eis en Avis juridique, an aller Rou!

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Ech soen der Madamm Polfer villmools Merci. Dat ass effektiv fir eise gudder Funktionement heibannen eng wichteg Fro. A mir wäerte fir déi nächst Sëtzung vum Bureau en Avis juridique ufroen, datt mer sécher sinn, wat mer alles maachen en matière de conflit d'intérêts, well domat spille mer net!

Par contre proposéieren ech awer elo hei, datt mer dee Vott widderhuelen, schonn eleng fir kloer an daitlech op dësem Projet ze sinn, an datt mer keng Schwierigkeet maachen, weeder eis nach der Madamm Beissel.

Da géif ech proposéieren, datt mer déi Ofstëmmung elo widderhuelen. Da si mer op jidde Fall korrekt. Den Avis juridique, dee kritt Dir dann, an da wësse mer sécher Bescheid fir déi nächst Sëtzung. Ech maachen domat de Vott op.

(Interruptions)

Mir klären dat, datt mer sécher sinn. Dofir brauche mer lo net hei driwwer ze diskutéieren.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8327 et dispense du second vote constitutionnel

Ech maachen de Vott nach eng Kéier op.

(Interruption)

Dir hutt keen Accès? Ok.

Dann ass d'Resultat: 58 Jo-Stëmme, mat engem Apparat, deen do net funktionéiert. Dat heescht, 59 Jo-Stëmme, keng Nee-Stëmm a keng Enthaltung. Domet ass de Projet eestëmmege ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par M. Max Hengel), MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emilie Eicher, Félix Eischen (par Mme Diane Adehm), Paul Galles (par M. Laurent Mosar), Christophe Hansen, Max Hengel, Mme Françoise Kemp, M. Marc Lies, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Marc Spautz, Charel Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter (par M. Marc Spautz) et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino (par M. Gusti Graas), MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Corinne Cahen, MM. Luc Emering, Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt, Gusti Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer et M. Gérard Schockmel ;

M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Paulette Lenert ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig ;

MM. François Bausch, Meris Sehovic, Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement, Marc Goergen et Ben Polidori ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

An ech ginn dovunner aus, dass d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel gëtt.

(Assentiment)

Dann ass dat decidéiert.

Ech soen Iech Merci, datt mer dat elo en bonne et due forme konnte maachen. An, wéi gesot, mir kommen op déi juristesche Fro nach eng Kéier zesummen zréck.

9. 8276 – Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 4 décembre 1967 concernant l'impôt sur le revenu

Da komme mer zum nächste Punkt vum Ordre du jour vun haut de Mëtten. Dat ass de Projet de loi 8276, eng Ofännerung vun der Steuerbonifikatioun am Kader vun der digitaler, ekologescher an energiegescher Transitioun vun de Betriber. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht, an deemno folgendermoossen opgedeelt: D'Rapportrice huet 15 Minuten, d'CSV huet 31 Minuten, d'DP 24, d'LSAP 21, d'ADR 15, déi gréng 10, d'Piraten 10, déi Lénk 10 an d'Regierung huet 15 Minuten. Et hu sech elo schonn ageschriwwen: d'Madamm Diane Adehm, den Här Patrick Goldschmidt, den Här Franz Fayot, den Här Fred Keup an den Här David Wagner. D'Wuert huet elo d'Rapportrice vum Projet de loi, déi honorabel Madamm Diane Adehm. Madamm Adehm, et ass un Iech.

Rapport de la Commission des Finances

Mme Diane Adehm (CSV), rapportrice | Här Präsident, léif Kolleginnen a Kollegen, de Gesetzesprojet, iwwert dee mir haut ofstëmme, geet zeréck op de Solidaritéitspak 2.0 aus der Tripartitt vum September 2022. Et geet drëm, fir Betriber ze ënnerstëtzen an der ekologescher an energiegescher Transitioun an an der digitaler Transformatioun. Fir dëst Zil ze erreechen, gëtt d'Bonifikation d'impôt pour investissement reforméiert.

Dëse Gesetzesprojet huet net nëmme e groussen Impakt op PMEen a grouss Betriber, en ass och

wichtig fir d'Erreeche vun eisen nationale Klimaziler, sou wéi se am PNEC arréiert sinn. Am Koalitionsaccord fir d'Joren 2023 bis 2028 ass virgesinn, d'Betriber ze ënnerstëtzen, wa se an d'hohalteg an digital Transitioun investéieren. An dofir soll de Regime vun der Steuerbonifikatiounen iwwerschaaft ginn.

Den aktuelle System vun der Bonifikation d'impôt gesäit follgendes vir:

Et gëtt engersäits eng Steuerbonifikatioun pour investissement complémentaire. Hei gëtt gekuckt, wat e Betrib am Duerchschnitt an der leschte fënnf Joer investéiert huet. Op dësem Betrag kritt dee Betrib, dee méi investéiert huet wéi dësen Duerchschnitt, eng Steuerbonifikatioun vun 13 %.

Dës Bonifikation pour investissement complémentaire gëtt awer mat dësem Gesetzesprojet ofgeschafft.

An da gëtt et andersäits eng Steuerbonifikatioun fir Investissement global. An dës Bonifikatioun gëtt reforméiert.

Aktuell kritt e Betrib 8 % Steuerbonifikatioun op engem Betrag bis 150.000 Euro, wann en a Biens amortissables corporels investéiert. Fir e Betrag iwwer 150.000 Euro gëtt et just nach 2 %. Alles, wat Betribskäschte sinn, also Dépenses d'exploitation, sinn ausgeschloss vun der Steuerbonifikatioun.

An dës Bonifikation pour investissement global gëtt, wéi gesot, reforméiert.

Beim neie System falen Tranchen ënner an iwwer 150.000 Euro ewech an et gëtt nach just de ganze Betrag gekuckt.

D'Steuerbonifikatioun geet och vun 8 % op 12 % erop. Am Fall vun Investissementer an Immobilisationen, déi ënnert den Amortissement spécial vum Artikel 32bis vum Steiergesetz falen, geet d'Steuerbonifikatioun op 14 % erop. A wann a Logicieller investéiert gëtt, gëtt et an Zukunft och 12 % Steuerbonifikatioun.

Déi grouss Neierung mat dësem Gesetzesprojet ass, wann e Betrib an d'digital Transformatioun oder d'ekologescher an energiegescher Transitioun investéiert, a sougenannt Biens amortissables corporels, da kënn zu den 12 % de base nach eng Kéier zousätzlech eng Steuerbonifikatioun vu 6 % derbäi. Deemno kann e Betrib duerch dat neit Gesetz eng Steuerbonifikatioun vu bis zu 18 % kréien.

Zousätzlech kann e Betrib an Zukunft och d'Dépenses d'exploitation, also d'Betribskäschten, geltend maachen. Dëst ass awer nëmme de Fall, wann dës Dépenses d'exploitation a Relatioun sti mat den Investissementer an d'digital Transformatioun oder d'ekologescher an energiegescher Transitioun.

Am Gesetzesprojet ass och definéiert, wat genee ënnert dës digital Transformatioun oder ënnert d'ekologescher an energiegescher Transitioun fällt.

Fir et just ganz kuerz ze soen: Digital Transformatioun bedeit, dass e Betrib muss entweder eng nei oder wesentlech verbessert Produktiouns- an Distributionsmethod a Plaz setzen oder d'Organisatioun vum Betrib muss ëmgeännert ginn. Dat Ganzt soll natierlech duerch d'Implementatioun an d'Benotze vun nimmerechen Technologie stattfannen.

Fir dës Steuerbonifikatioun eeben an der digitaler Transformatioun oder an der ekologescher an energiegescher Transitioun ze begleeten, gëtt e System vun enger Certificatioun en place gesat; an dat ënnert dem Lead vum Wirtschaftsminister. Am Virfeld mussen d'Betriber beim Wirtschaftsminister eng Attestation d'élégibilité vun den Investissementer an den Dépenses d'exploitation ufroen, déi si wëllen an